

تاریخ ہجری ۱۳۳۲

نومبر ۳۴

تاریخ رومی ۱۳۳۰

صاحب امتیاز و مدیرمسئول
حسین شعی

خبر الکلام

سرمدی :
احمد شیرانی

۲۷ حزیران

۱۵ شعبان المعظم

قل الحیر والافاسک

دین و وطن خدمت، عزم خالصہ سید بخشہ کوندری نشر اولنور اسلام اربور

یونان فیلسوف شهرى « سولون » بوملاحظه ايله هر هانكى چيرکين بر حرکت وعمله حتى بردفعه يالان سويلکه بيله اعدام جزاسنى تعين ايتشدرد. شرف نفس، خصالت حيانک لازم غير مفارقيدرد. دائره معاملاتک مدارسى ؛ سلسله نظامک التصافکاهى ، صحت عقود والزام احکامک موقوف عليک آنجق شرف وعزت نفسيدرد. عهوده وفانک ملجأى يالکيز اودر . قولنده ، عملنده ، اخلاقنده انسانه اعتادک سرمايه سى اودر . خصالت حياء بعينها ؛ ابا شيعه سى وغير نتيجه سيدر .

مشاهير علماء عثمانيين :

شمس الدين فنارى

۲

فنارى حضرتلى ؛ امور شرعيه ي حسن رؤيتدن ماعدا فوق العاده ذکاوت وفطائى حسيله پادشاهلر مزلک بزم استشاره ومذاکره سنه دخی داخل اوله رق امور مشکله ملکيه وسيايه ده عادتاً حلال مشکلات اولميدى .

بناء عليه کرک معاشلرى وکرک پادشاهلر مزلک عطيه لرى اومستحق انواع مکافات اولان نحرير بى مدائى اوقدر زنکين ايله مش ، که يالکيز تقد موجودى يوزالى بيک کيسه يه واروب اون بيک مجلد نفيس کتابة [۱] واوان نفر دخی جوارنى برى بيکره مالک اولمش ، مع هذا بو قدر مالى کنديسته جلال عد ايتمه رک : « کندى لوازمه صرف ايچون حلال آقچه يه لزوم واردر » ديه قزاق ايدر ايتمش . مالکى اولدنى يوزالى بيک کيسه يى کويا کندينک عد ايتمه رک يالکيز قزاقلى ايله کچمکه سى ايلديکى ايچون االبه وياقچه يک ساده بير حالده بولنور ايتمش .

[۱] قاموس الاعلام : جلد ۳۴۳۶۵ ، شقاقى نعمانيه

جلد ۱ ص ۴۸ .

حتى خطيب زاده مرحوم ؛ ملا قسارى حضرتلى يک زياته استرقاب ايدرک بر کون چلبى سلطان محمدخان اول حضرتلى حضورنده ملا حضرتلرندن بحث ايلدکلى اسانده : فاضل من بورک احسن مصنفاتندن اولان « فصول بدايع » نام کتابة تزييف ايدوب صک قبولدن حک ايله مک ممکنيدر . فصولنى اصولندن تبیع کلام وفصل الخطابه فصل وقطع ايدوب مبدعات بدیعه بعده سى بر تعرييله تبديع وتبعيد ايلک بکا امر سهدلر . اول مقوله کتابة صاحبى تعظيم اولنوب صدر سعادتده اجلاس اولندوغى وضع الشى فى غير محله کى نامعقولدر . بدل غلط کى بين الفحول نامعقولدر [۱] . کى سوزلر ايله علمنه ومؤلفاته اعتراضدن صوکره آنک بوبله قزاقلى ايله کچينورم طرزنده کى غيرتى دخی بر نوع ریاکارلغه حمل ايدرک ايجه فصل وضمنده بولمشلر در . فقط فنارى حضرتلى نيک اشبو غراب خصوصيه لرى مزيات علميه سى وبو ملت اسلاميه وباخصوص عثمانيه سى سبق ايليان بونجه خدمات خيره سى انکاره اصلا جواز ويره مز .

فنارى حضرتلى ؛ کرک ثروت يسارده کرک ثروت علميه ده شان وشرف ومناصب دولته واصل اولمش بولميدنى درجات همان هيچ برکيسه نک واصل اولميدنى مراتبدن اولوب جمعه کونلرى اقامتکاهندن جامع شريفه کيدرايکين بر جوق خلق کذرکاهى او زرينه ديزيلوب سلامه منتظر اولورلر ايتمش . اقامتکاهى ايسه بروسه شهرنده کندى انشا کرده سى اولان جامع شريف ومدرسه ايله سلطان بايزيد خان حضرتلى نيک قصر عاليلرى آره سنده مبنى ايتمش .

بيلديرم سلطان بايزيد خان حضرتلى نيک ، فنارى يه احسانلرى يک زياته اولدنى حالده

[۱] شقاقى نعمانيه جلد ۱ ص ۵۰

افصله بعض مسائل اوزرینه آره لرینه شقاق کیرمکله علامه بی مدانی بروسه بی ترک ایله قونیه یه هجرت ایدرک قره مان اوغلارینه دخالت ایدنجه مومی ایله دائماً قره عثمان اوغلار یله بوی اولچمک غیرت حسودانه سنده بولدیغندن ملا قناری یه کونده بیک و معینده کیدن طلبه یه بشیوز آقچه علوفه باغلامش ، بس بللی حقمزلق طرف بادشاهیده ایمش . زیرا متعاقباً بایزید حضرت توری ایستکارندن نادم اوله رق بویه غواص بحر علوم اولان بر ذاتک کندی ملکندن هجرتله قره مان اوغلارینه دخالتی شان معارف پروری یه مغایر کوره رک اعاده سی ایچون یسه قره مان اوغانک واسطتی التماس ایدنجه بس بللی محمدیک بر آره اق کونده بیک بشیوز آقچه احسان اتمک صورتنده کی طفره فروشاغندن پشیمان بولمکی که التماس اولنان واسطتی حسن ایفا ایله علامه حضرت توری یه بروسه یه عودته اقتضاع ایده بیلیمش . قره مانده بولندیغی مدت اورانک أشهر علماسندن صاری یعقوب و قره یعقوب نام ایکی زنکین فاضلار او تخریر بی نظیردن تلذ ایدوب علوم عالی و فنون سامیه ده آتی مأخذ ایدندیلر . بناء علیه قناری « قره مانده صاری و قره یعقوبلر کی ایکی زنکین شا کردم واردر . » دیه افتتاح ایدرلر ایمش . قناری : حاجی بایرام ولینک پیری شیخ حمیدالدین قیصری حضرت توردن عام تصوفی اوقوملاردر .

بیلیدرم بایزید خان ؛ حضرت توریله قناری آره سنده کی شقاقه وزیری عوضی باشانک سبب اولمش بولندیغی ظن اولتور . زیرا مؤلف شقاق

مرحوم سلطان بایزید علیه الرحمة والفقران حضرت توریکنک وزرا آصف آراسندن عوضی باشا نام بروزیر فرحام مولانا قناری یه بعض وعداوت اوزره اولوب مایتلرنده خلاف و شقاق غایته و منافره و منا کره نهایتده ایدی . اول مردم عینانک اواخر عمرنده نجم منخسف کی نور دیده سی محبوب اولوب بعض عوارض حبسیله اعمی اولدیغنده مومی الیه وزیروزر آرا اول فاضل صاحب نظر حقه ده و اهاب العطیات حضرت توردن رجا ایدرم بوکینه نک کوزی باقارایکن اول شیخ اعمینک کوزی بومیلوب آنک صلاة جنازه سی قیلمک بکا میسر اوله دیدی . مولانا قناری بولکلامی استماع ایدیشک آداب جنازه یی شریعت شریعتیه بویه اوزره ادا قیلمقده جهال بدفعال قاصر لر در اما زمره علما ماهر لر در جناب رب الاربابدن متوقعدر بو قضیه معدوله معکوسه اولوب بنم حقه ده ایستدیکي فال شوم اول مشؤمک باشنه کلسون دیو صفای نیت و نقای طویتنه صمیم قلبدن دعا ایلدی .

فی الواقع عنایت خدا ایله مولانا قناریکنک دیده سته نور بصارت عودت ایله دکن صکره بواصر معکوس اول وزیر منجوسک آینه احوالده منعکس اولوب اعمی اولدی وزیر مذکورک اعمی اولسی بوشکلده ظهور ایلدی . وزیر مومی الیه بودرد ایله هلاک اولدقده نمازیی مولانا قناری علیه رحمة الباری حضرت توری کندی قیلوب استدعا ایلدکلری مدعا نک ظهوره کلدیکنه شکر بلیغ ایلدی .

ابن العارف نظام الدین